

Ukoliko se prihvati mogućnost onog iracionalnog, bezumnog i imoralnog, moguće je *prevladavanje morala*. Ipak, to ne znači da se Niče vraća konstituisanju filozofskog stava kao kritike, jer on tvrdi da kritika može da bude samo oružje filozofije, nikako njeno polazište i noseća ideja. Stanje i stav u skladu sa kojima se čovek stidi svoje nemoralnosti samo su na korak udaljeni od toga da se čovek stidi i svoje moralnosti, pa je u skladu sa tim razumljiv zahtev za temeljnim preokretanjem i prevrednovanjem postojećih vredosti. Postojeće vrednosti o kojima je tu reč odnose se pre svega na veoma sporne temelje tih vrednosti: „želja da se savlada neki afekt napokon je samo želja drugog afekta ili više drugih afekata“, smatra Niče, podsećajući na neotklonjivu dozu taštine, koja čoveka konstantno podstiče da ono u čemu je najbolji predstavi kao nešto što mu najteže pada.

Sve te okolnosti su veoma značajne za čovekovo delanje, ali nisu obuhvaćene nikakvom etikom ili naukom o moralu, koja je potpuno strana moralnim osećanjima, jer i sâm njen naziv predstavlja „vređanje dobrog ukusa“. Potrebna je, dakle, *tipologija morala*, a nikako nauka o njemu, jer je neophodno razotkriti sve skrivene moralne poruke dosadašnjih filozofija, jer su, prema Ničeovom mišljenju, svi filozofi težili utemeljenju nekog morala, hteli to da priznaju ili ne. Osim u filozofiji, taj princip je vidljiv u svakodnevnom životu: reč je o „svakodnevnom merilu“, koje Niče smatra odličnim kriterijumom, jer ćemo retko kada pogrešiti ako ekstremne postupke budemo objasnili *taštinom*, umerene – *navikom*, a sićušne – *strahom*. Da bismo došli do suverene, autonomne i izvan-moralne jedinke potrebno je da društvo i običajni moral konačno obelodane *za šta su bili sredstva*. Kako se autonomnost i moral međusobno isključuju – takva jedinka će moći da bude potpuno autonomna, štaviše – biće to čovek koji „sme da obeća“. To je velika vrsta odgovornosti, gde čovek sebe uzima kao vrednosnu meru. *Čovek koji sme da obeća* mnogo je bliži *herojskom*, nego *moralnom* čoveku.

Ne navodeći nemerljiv značaj Kantove filozofije za to otkriće, Niče tvrdi da je velika teškoća u razumevanju pojma morala nastajala zbog toga što je moral uvek važio kao nešto *dato*, a etika se takvim moralom bavila bez osvrta na fenomene izvan vlastitog istorijskog i geografskog konteksta. Potrebno je, međutim, obuhvatiti različite epohe, različite civilizacije, narode i vremena, da bi se makar približno uvidela kompleksnost problematizacije pojma morala, jer je u svim dotadašnjim etikama, prema Niče, izostala „sumnja da u moralu postoji nešto problematično“.